

ZIUA INFORMAȚIEI

Academician Virgiliu N. Constantinescu

Președintele Academiei Române

Academia Română are astăzi privilegiul de a găzdui, în această veche Aulă a Academiei, "Ziua Informației" a Uniunii Europene. Importanța pe care societatea românească o acordă informației este demonstrată, printre multe alte lucruri, prin prezența Dumneavoastră într-un număr atât de mare și, mai mult, prin prezența Președintelui României. Dorim, de asemenea, să mulțumim ambasadorilor și miniștrilor care sunt prezenți astăzi aici.

Ca o paranteză, dați-mi voie să menționez că, în pofida condițiilor locale cunoscute, oamenii de știință și inginerii români se străduiesc, de asemenea, să dezvolte domeniul calculatoarelor chiar din primele etape ale apariției acestuia. Astfel, printre modestele contribuții care merită citate în această privință, dați-mi voie să menționez CIFA (calculatorul Institutului de Fizică Atomică), o mașină construită în 1957. România a fost, astfel, a cincea țară care a produs o mașină de calcul de concepție și proiectare proprii. Alte încercări pot fi menționate în orașele Cluj și Timișoara, în timp ce în universitățile românești au fost organizate facultăți de calculatoare începând cu 1960 (prima a fost creată în cadrul Universității Tehnice Timișoara). O serie de rezultate științifice românești, publicate mai întâi în reviste din țară, au fost utilizate ulterior în alte părți (cum ar fi de exemplu cele conținute într-o lucrare pe care am publicat-o în 1956) și s-au dovedit utile în producerea primului cap Winchester al firmei IBM. Mai putem aminti primul centru de calcul electronic, care a fost fondat în cadrul Universității București în 1965, în timp ce, începând cu 1968, s-au depus eforturi concentrate sub conducerea unei comisii guvernamentale de specialitate.

Întorcându-ne la prezent, dați-mi voie să menționez eforturile speciale depuse în ultimii șase ani. În primul rând, calculatoarele au pătruns efectiv în universitățile românești, în timp ce peste 7.000 de firme particulare cu activitate de informatică au apărut pe întreg teritoriul României. Se pot observa progrese în tehnologiile de comunicație. Peste 4.000 km de linii de fibră optică sunt deja instalați în România. Dintre rețelele locale

(LAN), cea mai întinsă (din punct de vedere geografic) este rețeaua care conectează cele trei campus-uri ale Universității Politehnica București pe o zonă cu un diametru de peste 10 km. Peste 20.000 de utilizatori români sunt înregistrați în INTERNET.

S-au făcut simțite eforturile de cercetare din ultimii ani atât în unitățile Ministerului Cercetării și Tehnologiei, cât și în cele ale celor două sisteme academice de cercetare: universitățile și Academia Română, eforturi sprijinite printr-o strategie națională pregătită sub coordonarea Comisiei Naționale de Informatică. Această strategie face parte din Strategia generală pentru aderarea României la Uniunea Europeană, elaborată și aprobată în 1995. Concomitent, peste 50 de proiecte în domeniul tehnologiei informației, cuprinzând participări românești, au fost acceptate începând cu 1992 în programele europene EC-PECO, COPERNICUS, ESPRIT etc.

În cadrul efortului general menționat, o parte importantă aparține Academiei Române, ca societate savantă și activă, care desfășoară cercetări analog cu alte instituții similare, cum ar fi de exemplu Academii de Știință ale Olandei și ale Suediei. Începând cu 1991, s-a format o secție specială a Academiei, cea de "Știința și tehnologia informației", condusă, mai întâi, de către profesorul Mihai Drăgănescu, președintele Academiei Române, între 1990 și 1994 și, ulterior, de profesorul Dan Dascălu. Academia Română conferă anual două premii în acest domeniu, în timp ce aproximativ 15% din granturile Academiei Române sunt dedicate cercetării în domeniul tehnologiilor informației. Unul dintre obiectivele Academiei constă în întărirea anumitor tradiții de valoare ale școlilor științifice românești, cum ar fi cea condusă de profesorul Grigore Moisil și, ulterior, de profesorul Solomon Marcus. Cercetarea din cadrul Academiei este în special efectuată în două centre din București și unul din Iași, în timp ce alte două dintre cele mai puternice centre de cercetare colaborează strâns, ambele fiind conduse de membrii ai Academiei Române: Institutul de Cercetări în Informatică și Institutul de Microtehnologii. În plus, Academia Română este deja conectată la INTERNET, ca și peste 30 de unități de cercetare proprii, dintr-un total de 65.

În final, dați-mi voie să menționez implicarea Academiei Române în programul intitulat

“MULTILIMBAJ”, componentă a Strategiei generale pentru aderarea României la Uniunea Europeană. Acest proiect a demarat în cadrul discuțiilor referitoare la mijloacele de implementare în România a unei mentalități “tolerante”, care a demonstrat deja efecte dintre cele mai benefice în Europa de Vest. O idee simplă, dar vizionară, a devenit evidentă și anume, încercarea de a asigura fiecărui tânăr român posibilitatea de a învăța limbi străine și de a intra, astfel, în contact cu alte culturi. Pornind de aici, proiectul a evoluat, în prezent, la o formă mult mai complexă, tinzând ca, într-un număr rezonabil de ani, fiecare român din categoria celor tineri să reușească să își însușească patru

limbi străine sau mijloace de comunicare: (1) limba română, inclusiv cultura română (ca o contribuție românească specifică la tezaurul viitoarei Europe multiculturale); (2) două limbi de circulație internațională; (3) limbajul calculatoarelor; și (4) limbajul artistic. Academia Română dorește să se implice, cu toate competențele de care dispune, în punerea în operă a acestui proiect.

În încheierea acestui scurt cuvânt introductiv, dați-mi voie să urez tuturor participanților succes la această reuniune.